

اولویت های پژوهشی و مطالعاتی معاونت محیط زیست طبیعی و تنوع زیستی

پروژه ها	طرح ها	مأموریت
۱-۱- شناخت و توان سنجی عرصه های طبیعی کشور ۲-۱- امکان سنجی گسترش ژئوپارکها و بررسی امکان تغییر حدود اربعه مناطق تحت مدیریت	۱- بررسی و توان سنجی منابع عرصه های طبیعی کشور جهت افزایش سطح مناطق تحت مدیریت سازمان	مدیریت، حفاظت و همسوسازی با اهداف و برنامه های توسعه کشور با ظرفیت قابل تحمل محیط در زیستگاه ها (خشکی و آب های داخلی)
۱-۲- تهیه طرح توجیهی و تفصیلی در مناطق چهارگانه فاقد طرح ۲-۲- تهیه و تدوین برنامه جامع ذخیره گاههای زیستکره کشور مطابق با الگوهای یونسکو ۳-۲- تهیه اطلس مناطق تحت مدیریت (فون- فلور - طبیعت گردی)	۲- مطالعه و بازبینی طرح جامع و تفصیلی مناطق تحت مدیریت سازمان	
۱-۳- بومی سازی مدیریت مناطق تحت حفاظت ایران با سیستم های جدید بین المللی مدیریت منابع	۳- بررسی شاخص های مدیریتی موثر مناطق تحت مدیریت سازمان در سطح بین المللی	
۱-۴- بررسی نحوه مدیریت موثر در اکوسیستم های بین مرزی بر مبنای معیارهای جهانی ۲-۴- تعیین معیار، شاخص و استانداردها در مدیریت اکوسیستم های طبیعی بر اساس ضوابط جهانی ۳-۴- تدوین راهبرد های لازم جهت عملیاتی نمودن نتایج طرح های پروژه های بین المللی در حوزه منابع طبیعی کشور ۴-۴- تدوین دستورالعمل ارزشیابی مناطق (تهیه شاخص، دستورالعمل و بانک اطلاعاتی) ۵-۴- تعیین شاخصها و معیارهای شناسایی زیستگاههای حساس و بحرانی ۶-۴- بررسی اثرات اجرای طرح های توسعه ای در مناطق حفاظت شده ۷-۴- مطالعه روش های کاهش اثرات حوادث غیر مترقبه طبیعی در مناطق حفاظت شده کشور اعم از آبی و خشکی	۴- بررسی و پایش مدیریت زیستگاهها و اکوسیستم های خشکی و آب های داخلی	

هدف اصلی: حفاظت (شناسایی، ارزش گذاری، همسوسازی اهداف و برنامه های توسعه با ظرفیت محیط زیست، پایش و احیاء) محیط زیست طبیعی

پروژه ها	طرح ها	ماموریت
<p>۵-۱- جمع آوری اطلاعات پایه در مورد رودخانه و دریاچه های مهم</p> <p>۵-۲- ارزیابی ذخایر آبزیان در رودخانه ها و دریاچه های مهم</p> <p>۵-۳- مطالعه لیمنولوژیکی رودخانه ها و دریاچه های مهم</p> <p>۵-۴- بررسی مطالعه و شناسایی میکروبتوز، ماکروبتوز، مایوبنتوز و تعیین و برآورد عملکرد بیوانیکاتورهای رودخانه های حفاظت شده، تالاب های بین المللی و جنگل های حرا و دریاچه های مهم</p> <p>۵-۵- انجام مطالعات بیولوژیکی، هیدرولوژیکی و اکولوژیکی تالاب های مهم کشور و حوزه آبریز رودخانه های مهم</p> <p>۵-۶- شناسایی منابع آلاینده های رودخانه ها و دریاچه های مهم</p> <p>۵-۷- تدوین شاخص های پایداری اکوسیستم های آبی</p> <p>۵-۸- تدوین برنامه های پایش اکوسیستم های آبی</p> <p>۵-۹- بررسی روش های محاسبه جریان زیست محیطی پایین دست سد ها و سازه های آبی (ارائه الگوی مناسب برای کشور)</p> <p>۵-۱۰- بررسی وضعیت اکوسیستمی رودخانه های منتهی به تالاب</p> <p>۵-۱۱- بررسی نقش تالاب ها در ترسیب کربن و کاهش گازهای گلخانه ای</p>	<p>۵- تدوین و اجرای طرح جامع مدیریت تالابها و منابع آبی کشور</p>	<p>مدیریت، حفاظت و همسوسازی با اهداف و برنامه های توسعه کشور با ظرفیت قابل تحمل محیط در زیستگاه ها (خشکی و آب های داخلی)</p>
<p>۶-۱- مطالعه و ارائه برنامه های بازسازی و احیای تالاب های مهم کشور</p> <p>۶-۲- مدیریت استحصال از دریاچه های دارای توان</p> <p>۶-۳- بررسی خسارات اکولوژیکی دریاچه ارومیه</p> <p>۶-۴- مطالعه پیامدهای خشکسالی و آرایه راهکارهای کاهش اثرات آن در مناطق آبی</p> <p>۶-۵- انجام مطالعات اکولوژیکی تالابهای بین المللی و حوضه آبریز رودخانه های مهم</p>	<p>۶- مدیریت آب مورد نیاز برای پایداری اکولوژیکی و بازسازی و احیای اکوسیستم های تالابی</p>	

ماموریت	طرح ها	پروژه ها
مدیریت جامع حیات وحش کشور	۱- مدیریت گونه‌های حیات وحش کشور	۱-۱ مطالعه و تهیه طرح جامع مدیریت گونه‌های موجود در فهرست قرمز IUCN (۳۰ گونه جانوری در معرض تهدید و خطر) ۱-۲ مطالعه ساماندهی گونه‌های گوزن زرد، قوچ و میش در جزیره کبودان ۱-۳ امکان سنجی احیاء، تکثیر و معرفی گونه‌های خاص و مهم به زیستگاه‌های اصلی (گونه‌های گورخر ایرانی - ببر ایرانی - شیر ایرانی - گوزن زرد - آهو - هوبره - میش مرغ و ...) ۱-۴ طراحی و تکمیل بانک اطلاعاتی حیات وحش کشور ۱-۵ مطالعه امکان رهاسازی گوشته‌خوار به جزیره کبودان ۱-۶ مطالعه گونه‌های جانوری مهاجم و روش‌های کنترل آن‌ها ۱-۷ مطالعه و ارائه راهکار جهت مدیریت حیوانات آسیب‌رسان و کاهش خسارات ناشی از آن ۱-۸ تدوین و تهیه دستورالعمل نحوه سرشماری پرندگان خشکی ۱-۹ تدوین و تهیه دستورالعمل نحوه ایجاد باغ وحش ها ، باغ پرندگان و قرنطینه ۱-۱۰ تدوین و تهیه دستورالعمل نحوه ایجاد موزه های تاریخ طبیعی ۱-۱۱ تدوین شاخص‌های ارزیابی مدیریت حیات وحش
	۲- بررسی زیست‌شناسی و بوم‌شناسی گونه‌ها	۲-۱ بررسی و مطالعه رفتارشناسی، ژنتیک و ساختار ژنی، رجحان غذایی، پراکنش و جمعیت گونه‌های: - پستانداران (گوزن زرد - قوچ و میش - خرس سیاه - خرگوش ها) - پرندگان (زاغ بور - میش مرغ - هوبره - بالابان) - خزندگان و دوزیستان (سمندر لرستانی، غاری ، کردستانی - مار افعی البرزی ، زنجان، دماوندی و قفقازی - گرزه مار - مارمولک ها - مساح مردابی - لاک پشت ها) - ماهیان (قزل آلامی قرمز - ماهیان کپور دنداندار - ماهیان اندیمیک ایران)
	۳- ارزیابی مطلوبیت زیستگاه‌ها و پویایی شناسی جمعیت گونه‌ها	۳-۱ بررسی وضعیت زیستگاه پراکنش گونه‌های بومی و در معرض خطر انقراض با بهره‌مندی از GIS و RS و ... ۳-۲ تدوین و اجرای برنامه‌های احیای زیستگاه‌های خسارت دیده ۳-۳ بررسی روش‌های سرشماری گونه‌های شاخص (پستاندار، پرندگان و سایر گونه‌های در معرض خطر) ۳-۴ برآورد ظرفیت برد زیستگاه‌های گونه‌های گوزن زرد، خرس سیاه، قوچ و میش، زاغ‌بور، میش مرغ، هوبره و بالابان
	۴- شیوه‌های درمان و پیشگیری بیماری‌های شایع در گونه‌های حیات وحش	۴-۱- بررسی امکان تجویز واکسن خوراکی در گوشته‌خواران ۴-۲- شناسایی بیماری‌های شایع حیات وحش در علفخواران ۴-۳- شناسایی بیماری‌های شایع حیات وحش در گوشته‌خواران ۴-۴- شناسایی بیماری‌های شایع حیات وحش در پرندگان و سایر گونه‌ها ۴-۵- بررسی فون انگلی و میکروبی علفخواران وحشی ۴-۶- بررسی فون انگلی و میکروبی ماهیان آب‌های داخلی

مأموریت	طرح ها	پروژه ها
مدیریت پوشش گیاهی کشور (گیاهان وحشی خارج از پوشش مطالعاتی وزارت جهاد کشاورزی)	۱- بررسی جامع زیست محیطی گیاهان مناطق تحت مدیریت	<p>۱-۱ بررسی تغییرات کمی و کیفی گیاهان مناطق تحت مدیریت در شرایط بحرانی</p> <p>۲-۱ شناسایی و معرفی انواع درختان و درختچه های مقاوم به آلاینده ها در هر استان</p> <p>۳-۱ بررسی جامعه شناسی گیاهی (phyto sociology) رویشگاه های آبی با تاکید بر استاندارد های حفاظتی</p> <p>۴-۱ بررسی توان ژنتیکی گیاهان در معرض تهدید در هر استان</p> <p>۵-۱ بررسی فناوری تولید و پرورش گیاهان در معرض تهدید و توسعه آنها در شرایط محیط طبیعی استان ها</p> <p>۶-۱ بررسی و تدوین شاخص های مربوط به تعیین وضعیت تهدید گیاهان کشور</p> <p>۷-۱ توسعه بانک اطلاعات جامع تنوع زیستی گیاهان کشور</p>
	۲- مطالعه و بررسی و تعیین بیمارهای گیاهان وحشی (بررسی ناهنجاری های زیست محیطی در حفاظت گیاهان در معرض تهدید)	<p>۱-۲ بررسی تنوع دشمنان طبیعی جهت حفاظت از گیاهان در معرض تهدید</p> <p>۲-۲ بررسی جوامع گیاهی مهاجم در مناطق تحت مدیریت سازمان</p> <p>۳-۲ بررسی انواع و اثرات عوامل زیان آور زیست محیطی (طبیعی و انسانی) بر گیاهان در معرض تهدید و پوشش گیاهی مناطق تحت مدیریت</p> <p>۴-۲ بررسی الگوهای پیش آگاهی در مدیریت پوشش گیاهی مناطق تحت مدیریت</p> <p>۵-۲ بررسی انتشار عوامل زیان آور بر تنوع و پوشش گیاهی مناطق تحت مدیریت با استفاده از تصاویر ماهواره ای</p>

مأموریت	طرح ها	پروژه ها
بازنگری قوانین محیط زیست طبیعی کشور	تدوین، اصلاح و بازنگری قوانین و ضوابط در مورد گونه ها	<p>۱- تهیه لایحه پیشنهادی ضوابط ورود و خروج اجزاء تنوع زیستی به/از کشور</p> <p>۲- تهیه دستورالعمل در خصوص اجرایی کردن کنوانسیون های CBD و CMS و CITES و رامسر</p> <p>۳- بررسی و شناسایی فرصت ها و تهدید های مرتبط با اجرایی شدن قوانین کنوانسیون ها</p>

پروژه ها	طرح ها	ماموریت
<p>۱-۱- شناسایی و رده بندی نمونه های زمین شناسی</p> <p>۲-۱- شناسایی و رده بندی نمونه های جانوری</p> <p>۳-۱- شناسایی و رده بندی نمونه های گیاهی</p> <p>۴-۱- مطالعه زیست شناختی و بوم شناختی گونه های جانوری با تأکید بر رفتارشناسی تولید مثل در آنها</p> <p>۵-۱- مطالعه زیست شناختی و بوم شناختی گونه های گیاهی با تأکید بر رفتارشناسی تولید مثل در آنها</p> <p>۶-۱- مطالعه و بررسی تبارشناسی، جغرافیای زیستی و ساختار جمعیت گونه های بومی بر پایه روشهای تحقیقاتی مختلف</p> <p>۷-۱- مطالعه و بررسی تبارشناسی، جغرافیای زیستی و ساختار جمعیت گونه های حمایت شده بر پایه روشهای تحقیقاتی مختلف</p> <p>۸-۱- مطالعه و بررسی تبارشناسی، جغرافیای زیستی و ساختار جمعیت گونه های در معرض تهدید بر پایه روشهای تحقیقاتی مختلف</p>	<p>۱- مطالعه تنوع زیستی کشور در سطح گونه</p>	<p>تدوین برنامه شناسایی وضعیت تنوع زیستی کشور</p>
<p>۱-۲- تهیه شناسنامه ژنتیکی گونه های شاخص گیاهی</p> <p>۲-۲- تهیه شناسنامه ژنتیکی گونه های شاخص جانوری</p> <p>۳-۲- تهیه برنامه مدیریت ژنتیکی جوامع گیاهی</p> <p>۴-۲- تهیه برنامه مدیریت ژنتیکی جوامع جانوری</p>	<p>۲- مطالعه تنوع زیستی کشور در سطح ژن</p>	
<p>۱-۳- جمع آوری، تهیه و تکمیل مجموعه های مرجع از نمونه های زمین شناسی، گیاهی و جانوری در موزه ملی تاریخ طبیعی ایران و نمایشگاه های تاریخ طبیعی استانی</p> <p>۲-۳- توسعه بانک های اطلاعاتی فون و فلور کشور</p> <p>۳-۳- اکتشاف، استخراج، و بازسازی نمونه های فسیلی گیاهی و جانوری</p>	<p>۳- مستند نمودن اجزای تنوع زیستی کشور</p>	
<p>۱-۴- بررسی اثرات آلودگیهای شیمیایی بر تنوع زیستی</p> <p>۲-۴- بررسی حوادث طبیعی بر تنوع زیستی</p> <p>۳-۴- بررسی عوارض ناشی از مدیریت های زراعی بر تنوع زیستی</p>	<p>۴- پایش تنوع زیستی کشور</p>	